

Міла Разінкова, Наталія Небаба, Максим Корнеєв, Тетяна Яковенко, Ганна Богородицька

Оцінювання тягаря зовнішнього боргу України в умовах геополітичної нестабільності

Політику України з управління зовнішнім державним боргом можна схарактеризувати кількома специфічними рисами й обставинами, і результати не завжди однозначні. Метою дослідження є оцінювання впливу зовнішнього державного боргу на економіку України з 2014 до 2022 року, період, який включає анексію Криму, початок пандемії COVID-19 і початок відкритої російської воєнної агресії. Для аналізу сучасного стану державного боргу та оцінювання ступеня впливу тягаря зовнішнього боргу на економіку країни був використаний метод факторного аналізу, відомий як метод головних компонент. За допомогою програмного забезпечення STATISTICA.12 було обґрунтовано, що боргова ситуація погіршується зі зростанням боргового навантаження і показників платоспроможності в міру наближення цих показників до порогових значень. Застосування критерію Кайзера надало можливість відібрати найбільш впливові показники (головні компоненти) для оцінювання тягаря зовнішнього боргу. Власне значення першого компонента (рівень інфляції) дорівнює 4,48, і це пояснює 50 % дисперсії; другий компонент (виробництво товарів, орієнтованих на експорт) має власне значення 2,43, що пояснює 27 % дисперсії; третій компонент (державні витрати на військові цілі) має власне значення 1,24, і це пояснює 14 % дисперсії.

Ключові слова: зовнішній державний борг, боргова політика, боргове навантаження, управління боргом, показники боргової безпеки, Україна

Класифікація JEL: H60, H63, G28

Стаття знаходиться у відкритому доступі і може розповсюджуватися на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 International license, що дозволяє необмежене повторне використання, розповсюдження та відтворення на будь-якому носії за умови наявності відповідного посилання на оригінальну версію статті.